

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 Korona
Fél évre . . . . . 2 Korona
Negyed évre . . . . . 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

Hirdetéseket
és nyílt-téri közleményeket a kiadó-
hivatali jutányos ár mellett közöl.

A civilizáció.

A civilizáció az emberi szellem fejlettsége, intelligenciája, a természeti erőket is bilincsbe szorító, lenyűgöző nagy műveltség vajjon a sziv hurjait is nemesebbé, tisztábbá ajzza-e? A leghatározottabb „nem“-mel kell erre felelnünk.

Sőt az utóbbi évtizedek lepergése alatt, egészen mostanáig megdöbbenve kell tapasztalnunk, hogy az emberi elme tisztulásával, fokozatos fejlődésével és csodás kialakulásával az érző szerv, a sziv megjegecesedik, elfásul, megkövesül. A rideg ész ura mindennek, a sziv nem lát, nem hall, — nincs igaz részvét, nincs irgalom, nincs könyörületesség; hiányzik a felebaráti, testvéri szeretet, ösmeretlen a jóság, a gyengédség, a szánakozás; a tetszelgéstől ment humanizmus végképp johblétre szenderült, mikor egyik lábával a sirban áll a legszentebb, a legfenségesebb, a legnemesebb érzelm — a szülői szeretet.

Felháborító, arczpirító az a hallatlan eset, a mely nemrégiben került a nyilvánosság elé, mikor ugyanis kitudódott, hogy szülők önvérüket, saját édes gyermeküket a legemberietlenebb módon ütlegették, verték, kinozták, éhezttették, égési sebeket ejtettek rajta, ily módon akarván eltenni láb alól az ártatlan lelket. Hát nem áll meg az ész, hát nem korbácsolja az ember arczába a vért a brutalitás kegyetlenség? Zola megírta hatalmas regényét „Az állat az emberben“; erős realizmussal festi ebben az ember erkölcselenségét, állatiasságát. De mikor e szülők vad durvaságait, elfajult erkölcsseit, megtompult érzéseit tekintjük, látjuk csak, hogy az ember nagyobb állat lehet az állatnál. Mert ez az eset élenken illusztrálja, hogy ember állatiasság tekintetében fölülmulja még az állatot is.

A legragadozóbb állat sem olyan bestia, mint ez az emberi pár, mely minden jobb érzés híján, a legnagyobb

hidegvérrel, megborzongató flegmával agyonsanyargatta, megkinozta, gyötörte gyermekét.

Az állat is megvédi kölykeit minden csapás, veszedelem, külerőszak ellen gyengéd szeretettel óvja, őrzi és még saját élete árán is megmenti a kölyköket.

De ezek a szülők, kiknek a sors, vagy ebben az esetben inkább a végzet gyermeket adott, sohasem tudták, vagy voltak képesek átérezni azt a nagy, végtelen szeretetet, mely a vérükből való gyermek iránt kell hogy megnyilvánuljon bennük. Nekik teher volt a magzatjuk, hát elemészteni akarták. Mellékesek itt a körülmények, hogy vajjon a legnagyobb nélkülözésekben volt-e részük s alig-alig tudták megszerezni a betévő falatot — a maguk részére.

Nemtelen cselekedetüket, brutális tettüket nem mentheti semmiféle kifogás; hasztalan hozzák fel érvül az éhínséget, a koplalást, nem enyhíti a vamerő, szivtelen eljárásukat semmi, de semmi.

Ha már életet adtak egy emberi lénynek, viseljék gondját, daczoljanak viharral, vészszel, éhséggel, szomjúsággal, ha munkát nem találnak, kolduljanak, csak hogy a gyermeknek meglegyen az a falat kenyere, a mi éppen hogy elcsitítja az éhség kínos fájdalmait. Ám ők — a kitartóbbak, többet elbírók — nézzenek szembe az éhség rémes, ilyesztő tekintetével, de ne az ártatlan kisdedet dobják oda neki áldozatul.

Nem érdemelnek kegyelmet, sőt a legnagyobb büntetés is enyhe, gaz, aljas, borzalmas cselekedetükért.

Az a szülő, kiben nincs egy szemernyi jó érzés sem és ily óriási foku kegyetlenségre képes, a poklok poklát érdemli meg.

Kell hogy ily erős szavakkal illessük e csunya gaztettet, nehogy a civilizáció folytonos haladása elérzéktenítette az embereket és ilyen rossz példái akadhassanak. Kell, hogy

pellengére állítsuk az ilyen fenevadakat, nehogy a jobb érzések magas piedenstálját bemocskithassák és szó nélkül türjük az emberi észnek a sziven való tultengését, az erkölcsök ily foku elaljasodását.

Az iparosok betegségei.

A modern ember, legyen az nagyiparos vagy kisiparos, avagy csak egyszerű iparos-munkás, gyakran lesz idegrendszer rabjává.

Sűrűn válik ingerlékenyvé, izgatottá, álmatlanná, kedvtelenné és lehangolttá, egyszóval ideggyengévé, neurasthenikussá.

E felett azonban senkise csodálkozhatik. Mert manapság már az ipar terén is szerfeletti a konkurencia, a társadalom pedig nagy terheket ró rájuk is. Egyik gyáros a másikat igyekszik gyártmányainak jóságával és olcsóságával felülmulni; a kisiparos ezenfelül még kénytelen a nagy vállalatok tőkájével is megküzdeni; az iparos munkás pedig egyszerű jótulajdonságaival: szorgalmával és ügyességével tudja csak kenyerét biztosítani: szóval gondja van ugy a gyárosnak, mint az iparosnak és munkásnak, ha existenciáját biztosítani kívánja.

A gond pedig idővel feltétlenül megtámadja még a teljesen jól fejlődött idegrendszert is.

De mi történik akkor, ha az illetők amugy is könnyen sebezhető idegrendszerrel jöttek a világra? Avagy ha, mint jelenleg is, sajnálattal látjuk, beáll a gazdasági pangás? A gyarost és kisiparost ilyenkor még a tönkretetés gondjai is sanyargatják; ezek a bajok pedig tudvalevőleg az egészségnek még a legelemibb feltételeit: a jó étvágyat és nyugodt álmot is meglopják tőlük. Az iparos-munkást pedig az ilyen viszonyok egyenesen a kétségbeesésbe hajtják, mert ő nekik még a betévő falatjuk is koczkán van. Csod-e tehát, ha ilyenkor idegbeteggé, neurasthenikussá lesz a gyáros, a kisiparos, a munkás?

Az ilyen ideges embernek egyik főtulajdonsága, hogy képzelődő. Szorgalmasan kutatja ugy magán, mint másokon az egyes betegségek tüneteit, ijesztgeti, rémitgeti egymást, de leg-

jobban emésztí önmagát. Az első baj, amire gondol: a paralizis progressziva, az agylágyulás, a minek, szerinte, csálhatatlan jele: a feledékenység.

Ebben az állításban van ugyan némi igazság, a kérdés azonban első sorban a körül forog, vajjon helyesen ismerik-e fel a laikusok ezt a csak-ugyan fontos elmegegyengeségi tünetet? Ebben redszerint tévedni szoktak. Mert öök, mihelyt a tegnap történtek nem jutnak rögtön eszükbe, mihelyt napi teendőikről megfeledeznek; mihelyt munkájuk közben fenakadnak és nem tudják, hogy tulajdonképen mire is akartak kilyukadni; mihelyt társalgás közben beszédük fonálát elejtik; mihelyt egy színházi előadás után a darab tartalmára nem emlékeznek; mihelyt ismert egyének nevei éppen akkor nem jutnak eszükbe, a mikor ezeket megnevezni akarják: rögtön készek a paralizis progressziva diagnózisával.

Az ideges és képzelődő, ha ezeket a tüneteket látja és tegyük mindjárt hozzá, hogy ha esetlegesen éppen akkor izgatott, valami öngyilkosságról hall vagy családi perpatvar vagy egyéb kellemetlenség érte, már aggódni kezd. Ez a gondolat pedig ööt tüstént még izgatottabbá teszi. Nem eszik, nem alszik rendesen és most már, mivel testileg is lefogy, még rosszabbul érzi magát.

Nagy szerencse, hogy ha az ilyen képzelődő beteg hamarosan szakorvos kezeibe jut. Mert ebben az esetben az idegorvos rögtön felvilágosítja öt arról, hogy habár a fölsorolt tünetek csak-ugyan arra mutatnak, hogy idegrendszeré meg van támadva, illetőleg működésben meg van zavarva, ebben az esetben még sem lehet még paralizis progredsziváról szó, mert az szervezeti baj, a mely hüdési tünetek nélkül el sem képzelhető.

Vegyések.

Dr. SCOSSA DEZSÖ.

Az állami tisztviselők közül, kikkel községi életünkben gyakorta érintkeznünk kell, s kik közül megemlítjük a pénzügyigazgatót, államépítészeti főnököt, királyi ügyészt s tanfelügyelőt: a legtöbb érintkezési pontunk a tanfelügyelővel van, azért éppen-séggel nem közönyös előttünk, ki tölti be ezen minden izmában tisztas állást?

Ma egy hete mutatkozott be az új tanfelügyelő községünkben.

A prima impressió, mit nyújtott, igen kellemes volt.

Töröl metszett magyar emberrel állottunk szemben, bácskai gyerek Scossa, zentai születés, összes iskoláit Pesten végezte.

Megjelenése distingvált, mindamellett mindenkihez leereszkedően nyájas; kellemes módoru, jó társalgó, — s amennyiben most már szóba jöhet: hivatása magaslatán áll, melyből mint gyöngyszem csillan ki az alázat érénye.

Miután pár órai köztünk időzése alatt

oly sok nemes vonást sikerült dr. Scossában felfedeznünk, mi a bizalmat készséggel előlegezzük a tanfelügyelő urnak, s lelkesen üdvözöljük öt megyénkben, s egyben kérve ööt, miszerint oly szívesen köszöntsön be ö Mindszentre, minö szívesen mi fogadjuk öt minden alkalommal, részünkröl biztosítjuk, hogy nem csak semleges nézői leszünk üdvös működésének, de minden ügyben oldalánál leszünk, s támogatjuk öt.

— Megyebizottsági tag választás.

Két megyebizottsági tag választását írta ki a vármegye Mindszent község részéről. A választás f. hó 18-án ejtetett meg Mindszent község közházánál minden nagyobb érdeklődés nélkül, a mit kellően dokumentál az, hogy Mindszent 380 szavazója közül mindössze 131 szavazott le. A bizottsági tagságra a 48-as Kör Korom Gáspárt és Bozó Balázst jelölte, az Általános Népkör jelöltjei pedig Falta Gyula és Gál Lukács voltak. A tanyai választópolgárság nagyrésze az Általános Népkör jelöltjei mellett, a községbeliek pedig a 48-as Kör jelöltjei mellett sorakoztak. A választás eredménye az lett, hogy a 48-as Kör jelöltjei: Korom Gáspár és Bozó Balázs kerültek ki győztesen az urnából.

— Mindszentieket Szegeden. Mult vasárnap zarándokolt át Szegedre községünk mintegy 35—40 tagból álló küldöttsége Korom Gáspár vezetése alatt, hogy a szegedi Kossuth-szobrot megkoszorozza. A küldöttséget a szeged-rökusi pályaudvaron Polczner Jenö országgyűlési képviselő, Becsey Károly dr., Kószó István dr., Pap Róbert dr. és a függetlenségi körök tagjai fogadták nagy lelkesedéssel. Az állomásról gyalog vonult be a küldöttség a Kossuth-szoborhoz, s egész uton ujjongja üdvözölték a mindszentieket. A diszes koszoru a Himnusz éneklése közben tétetett le a szobor talapzatára. Ezután Korom Gáspár mondott hazafias szép beszédet; majd Korom Lajos és Diamant Manó beszéltek. A több ezerre menö hallgatö közönség hatalmasan megéjlenezte a szónokokat. A szobortól Polczner Jenö lakására vonult a küldöttség s a délutáni vonattal hazautaztak. Itthon a pályaudvaron a polgárság százai fogadták a Szegedre zarándoklókat, s kivilágítás és zeneszó mellett vonultak be a községbe.

— Katalin-bál. A helybeli „Iparosok és Kereskedök Köre“ ma tartja meg Katalin bálját, mely igen szép sikerünek ígérkezik.

— Bimböhullás. A kis Novák Janika, édesanyjának szeméfénye, gyönyörúsége, az egész családnak kedvence nincs többé. Hirtelen, szinte lopva lepte meg e kis ártatlan gyermeket a halál hideg keze. Szentesen tanult a gymnáziumban és ott is érte a halál. Tetemeit hazaszállították Mindszentre és f. hó 18-án temették el öriási részét mellett. Az Ég adjon lelki megnyugvást a gyászba borult családnak.

— Halálozás. Vigh Dezsö királyi folyamernök hirtelen elhunytáról vettünk részvétteljes tudomást. A megboldogult Vigh Gyula urad. mérnök ur fivére volt, s közvetlen halála előtt, f. hó 14-én itt Mindszentben a munkások fizetését teljesítette. A halálesetröl a család a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. Vigh Dezsöné született felsö Eöri Oswald Irén ugy a saját, mint fia László, valamint Vigh Julia, Vigh Gyula és neje

Szojka Fanni, Vigh Béla és neje Ferenczy Paula mint testvérek s ezek gyermekei Margit, Gyula, Rózi, Fáncki, Berti, továbbá Oswald Imre és neje Bárdossy Mária, mint apös és anyös, s Oswald Jenö, Viktor, István, Róza, Lajos és Ilona, mint sógorok és sógornök, s véle érö rokonai, barátai nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a páratlan jöságu és forrön szeretett férjnek, feledhetlen apának, testvérnek, vönek, rokonnak és barátinak, VIGH DEZSÖNEK, kir. folyamernök, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának folyó hó 16-án délután fél 4 óraker életének 45-ik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. 18-án d. u. 2 óraker fognak a rom. kath. szertartás szerint az Iskola-u. 20. sz. alatti gyászaházból a belvárosi sirkerembe örök nyagalomra tétetni. Az engesztelö gyász-mise pedig ugyancsak 18-án d. u. 2 óraker fog a belvárosi szent Demeter rom. kath. templomban a Mindenek urának bemutatni. Örök béke lengjen áldott porai fölött!

— Erzsébet-ünnepély. A mindszenti m. kir. állami elemi népiskolában f. hó 19-én megható s szép „Erzsébet“ gyászünnepély tartatott, melyen az iskolai gondnokság és előjáróság tagjain kívül nagy számú érdeklödö közönség is részt vett. Az ünnepély a rom. kath. templomban tartott gyász-misével vette kezdetét, folytatása pedig az új iskola egyik tantermében a következő sorrendben folyt le. A „Hymnus“ éneklése a IV. és VI. oszt. tanulók által. Gémes Etel VI. oszt. tanuló „Erzsébet királyné“ címü költeményt szavalta el értelmesen, szépen. Ugyanily címü költeményt szavalt nagy hévvel Pölös Balázs VI. oszt. tanuló. Ezután Iritz Róza tanitönö tartott valóban szépen összeállított felolvasást „Erzsébet királyné élete“ czimen, mely után ismét szavalatok következtek: Nagy Mária V. oszt. tanuló „Erzsébet királyné emlékezete“ címü költeményt szavalta el szépen, Sipka Lajos VI. oszt. tanuló pedig „A gödöllöi erdö“ címü költeményt szavalta el hatásosan. Majd a tanulók egy gyászdalt énekeltek el, mely után Muszil Vilmos ig. tanitö zárszava következett, melylyel az ünnepély véget ért.

— Iparhatósági megbizottak választása. A tiszántuli járás fösözolgabiröi hivatala a következő hirdetményt teszi közzé: Közhirrre teszem, hogy a Mindszent község területén lakö kereskedök és iparosok választási névjegyzéke jogérvényesen megállapítatván, az 1904. évi jannár hó 1-töl kezdödöleg egy évi időtartamra jogosultsággal birö iparhatósági megbizottak választása céljából a választási eljárás Mindszent község közházánál (tanácsterem) f. évi deczember hó 15-ikén d. e. 9 óratöl 11 óráig fog lefolytatatni. Miröl a választókat oly megjegyzéssel értesitem, hogy a fenti időn tul beérkező szavazatok figyelembe vétetni nem fognak.

A tisa-duna-csatorna. Többször említették már a lapok, hogy Hieronymi Károly a kereskedelmi miniszteri széket foglalván el, a kormányzatnak programjában fontos tényezö lesz a tisa-dunai csatorna kérdése. A miniszter, aki mérnök, élenken érdeklödött már régebben az igen régi terv iránt s ugy tudjuk, hogy annak a tervezetnek a híre, a mely a budapesti szegedi csatornát szeretné létesíteni a csongrádi elágazással.

A miniszter Szatmáron választói előtt programbeszédet mondott, a melyben a csatornakérdésről a következőkben szólt:

„Nekünk még nagyon sok vasútra van szükségünk. Természetes, hogy ezeket a vasutakat nem szabad nagy költségekkel építeni. Olcsó vasutakat kell tehát építeni, a melyek befektetési tőkéje a mainál sokkal csekélyebb, úgy, hogy ennél fogva annak kamatai fedezhetőek legyenek. Erre nézve szándékozom mielőbb törvényjavaslatot terjeszteni a képviselőház elé. Van azután még egy kérdés, a mely az én személyemmel összenőtt: ez a csatornák kérdése. Sokat panaszkodnak az amerikai verseny ellen. Rosszul esik nekünk az, hogy egész határainkig el tud az amerikai gabona jönni. Keressük ennek okait mindenféle tényezőkben; de sajnálatomra még nem lett általános meggyőződés az, hogy a legfőbb ok, a legfőbb tényező ebben a kérdésben a szállítás olcsósága. Én tehát azt hiszem, hogy a vízi közlekedés kifejlesztése roppant fontos. A baj azonban ott van, hogy úgy a Dunának, nagy részben, valamint a Tiszának egész folyása nem abban az irányban van, a melyben nálunk az áruforgalom mozog, t. i. nem keletről nyugatra, hanem északról délre. A Dunán csak Pesttől nyugatra, tehát felfelé haladhatunk abban az irányban, a melyben a mi áruforgalmunk megkívánja. Mi tehát a mi feladatunk? Kézenfekvő, hogy a Tiszát a Dunával egy csatornával, a mely keletről nyugatra haladó irányban folyik és amely ennél fogva ugyanazon kedvező helyzetbe hozza azokat a termelőket, a kik a Tisza mentén és a csatorna mentén laknak, mint amilyen kedvező helyzetben vannak azok, akik a Duna mentén laknak. Azí hiszem, uraim, ez egy égető kérdés, amelyet mentől hamarabb meg kell oldani.“

— Rákóczi-album lesz az Egyetértés ujévi ajándéka előfizetői számára. A Kurucz idők emlékét fölidézni nagyon időszerű most és ebben a tudatban kedveskedik előfizetőinek az ország legnagyobb és legfüggetlenebb lapja, az Egyetértés éppen Rákóczi-albummal, amely írásban és képen hű tükre és krónikája lesz a kétszázados magyar szabadságharcnak. Irják legkiválóbb íróink s képekkel díszítik a legnevesebb és legjobb művészek. Nagy szépirodalmi része is lesz az érdekes albumnak, amelyet minden külön illeték vagy postai díj nélkül megkap az Egyetértés minden új előfizetője is. Az előfizetési pénzeket legcélszerűbb postautalványon beküldeni a kiadóhivatalnak (Vármegye-u. 11.). Előfizetési árak: félévre 10 frt., negyedévre 5 frt., egy hónapra 1 frt 80 kr. Lelkészek, papok, tisztviselők, tanárok, tanítók, magyar katonatisztek kedvezményes áron kapják: félévre 7 frt-ért, negyedévre 3 frt 50 kr-ért, egy hónapra 1 frt 20 kr-ért.

Nyilt-tér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

NYILATKOZAT.

A helybeli „Önsegélyző Szövetkezet“ általunk nagyrabecsült igazgatója és könyvelője: Gelsy Péter és Vitos János tanító urak ellen a miniszteriumhoz fent említett állásuk miatt rágalmozó feljelentés tételét, melynek alulírottak nevei voltak aláírva.

Mi ezennel kijelentjük, hogy azon rágalmozó följelentést nem láttuk, róla tudomással nem birtunk, alá sem irtuk.

A mennyiben pedig tudomásunk van arról, hogy egy bizonyos személy úgy nyilatkozott, hogy fenti kijelentésünk meg tudja czáfolni, azaz aláírásunk valóságát be tudja bizonyítani, erre ezennel felhívjuk annál is inkább, mert míg bizonyítani nem fog, haszontalan, aljas rágalmozó gazembernek tartjuk és ha az illető 48 óra alatt nem bizonyít, kénytelenek leszünk nevét nyilvánosságra hozni.

Mindszenten, 1903. november hó 20.

Falta Gyula, Seres György,
Apró József.

CSARNOK.

KÜZDELEM AZ IGAZSÁGÉRT.

— Bűnügyi regény. —

— Sajnálom, hogy nem lehetek szolgálátára, ez az én titkom; külömben sziveskednék megfontolni, báró, mily kellemetlen következménye lehet, ha ön e titok nyitját bírná! Ha például ön ugyanazon az estén, a mikor a nyeresben lennék élvezetet, azt akarná, hogy veszítsen, úgy az ön ismeretes szívóssága mellett, melyet játékközben tanúsít, egész vagyonát elnyerhetném.

Erlei báró erre nem tudott megfelelően visszavágni, tehát hallgatott; önmagában azonban így gondolkozott:

— Milyen szemtelen, bárgyu ficzkó! Felháborító henczegésével mindenről elmondja ítéletét; mindent jobban akar tudni, mint más és mindig épp az ellenkezőjét állítja annak, a mit más mond, csak hogy ellentmondhasson, s mert felfuvalkodottságában nem akarja beismerni, hogy egyszer tévedhet is és önmagán kívül másoknak is lehetnek okos gondolatai! De várjál csak, majd leálczázlak, mert úgy tetszik nekem, hogy a grófságod, meg a lengyel birtokaid nem igen felelnek meg a valóságban; birtokaid, úgy látszik a holdban vannak és odaillik az egész ficzkó is, pökhendi modorával; ha csak rájöhethék egyszer arra, hol tölti az egész nappalt; különös — olyan mint az éjjeli bagoly; csak este mutatkozik.

Ezalatt más játszma vette kezdetét; a vitatkozók elhallgattak; a játék érdekessége fölülkerekedett.

Mialatt Bertovszky a legnagyobb érdekfeszítéssel követte a kártya fordulását és leste vajjon utolsó tétje ismét szerencsét fog-e neki hozni, vagy hogy ezt is el fogja-e veszíteni, Erlei báró arcvonásai máris diadalmas mosolyt mutattak; arra gondolt, minő befolyással lesz Bertovszkyra, ha utolsó tétje is a többiekhez vándorol és alattomban már kiszámította a gróf arcának hosszát, há ez az eset bekövetkezik.

Erlei bárónak nem sokáig kellett kívánságának teljesítésére várakoznia; épp most fordult egy magas kártya a bal oldalra, mig jobb felé egy tizes jutott és így az utolsó tét is a bankár amugy is jelentékeny kasszát, ha ez az eset bekövetkezik.

Ha e pillanatban a terem padlója elsüllyedt volna, a játékasztallal és az összes rajta levő pénzzel, a hatás Bertovszkyra nézve nem lehetett volna nagyobb, oly súlyosan érezte utolsó pénzének elvesztését.

Ez a csapás tényleg annyira lesújtotta

hogy már szinte elfelejtette környezetét és azt a szerepet, melyet itt betölt; mégis sikerült még neki izgatottságát leküzdeni és a mikor észrevette, minő kárörvendező arcczal tekint Erlei báró reá, ismét visszanyerte önuralmát és teljesen beleilleszkedett megint helyzetébe.

Noha a gróf fölindulása csak gyorsan muló volt, az éles szemű Erlei báró mégis észrevette; Bertovszky tehát kénytelen volt izgatottságának igazi okát leplezni és azt a látszatot adva magának, mintha csak mellékes körülményt, t. i. csak azt sajnálná, hogy több pénzt nem hozott magával, hanyagul visszavetve magát karos székébe, mondá:

— Átkozott feledékenység! Miért nem láttam el magamat nagyobb pénzzel?

— Nyugodjék bele kedves gróf! Csak azt fájlalom, hogy élvezhetem továbbra is társaságát ez este, — mondá Erlei báró; a játéknak mindjárt vége lesz, — toldotta meg órájára nézve.

Bertovszky nem ért rá a bárónak megfelelő választ adni, mert éppen most közeledett hozzá Medvei báró e szavakkal:

— Engedje meg, gróf ur, hogy fölajánljam tárczámat. Ugyis távozni szándékosom, ráuntam a játékra.

— Nagyon szeretetreméltó, báró ur, vagyok bátor ajánlatát elfogadni, — válaszolt Bertovszky udvariasan.

— Oh, kérem, szót se érdemel; hiszen csak csekély viszontszolgálat; nem állított-e már rendelkezésemre nagyobb összegeket?

— Mennyit tartalmaz ez a tárcza?

— Még tízezer korona van benne.

— Holnap visszaadom önnek ezt az összeget; időközben becsületszavammal szavatolok érte.

— A mint tetszik! — jegyzé meg Medvey, a jelenlevőktől elbucszva távozott.

— Tessék a játékot folytatni! — hallatszott most a bankotadó báró stentori hangja és az utolsó játszma kezdetét vette.

— Va banque! — kiáltott föl Bertovszky gróf, az éppen kölcsön vett pénztárcza tartalmát egyetlen egy kártyára téve.

— Áll! — vágott vissza a bankár.

Hosszabb idő mult el, mig a játék eldőlt, s mig a többiek a legfokozottabb érdeklődéssel lesték a kártya járását, Bertovszky szinleg teljesen nyugodt maradt; halvány arcának egyetlen izma se árulta el, mi dühöng bensejében; közömbösen nézte hova dülnek a kártyák, melyek a reá nézve oly végzetes döntést fogják hozni. Most már nem kellett soká várakoznia, éppen most vetette le a bankár a döntő kártyát — Bertovszky vesztett.

Hangos „ah“-kiáltás rebent el a jelenlevők ajkairól, minden szem Bertovszky gróf felé fordult, a ki oly mesés könnyelműséggel vesztett ily nagy összegeket.

Bertovszky nonchalance-szal fordult meg a sarkán és szomszédjának, Erlei bárónak mondá:

— Nem csalódtam tehát számításomban; pontosan tudtam előre, hogy ezt a tétet is el fogom veszíteni!

Szótlatlanul állt bámulatában Erlei báró Bertovszky előtt; azt hitte, szélhűdés kell hogy érje, a gróft, ha elveszti ezt a tétjét, — vagy legalább is el kell ájulnia, s ebben a feltevésében már egy karosszéket is tartott kéznél, hogy abban a gróf földhöz vágódó

testét felfogja, s ime a gróf mosolygó arccal állt előtte:

Kissé zavarodottan nyögte ki a báró:

— Ez igazán különös, kénytelen vagyok éleslátását megcsodálni.

Önmagánál pedig ekkép gondolkozott:

— Tökéletes képmutató! De nem fogsz kisiklani körmeim közül; ha sikerült is neked másokat ámitani, engem nem fogsz tévútra vezetni; régen felismertem valódi jellemet!

Ezalatt a játék már rég be lett fejezve; a bankár rég felemelkedett már és mosolyogva számította meg nyereségét; miután a fizető pinczér számlája ki lett egyenlítve, az urak csevegve hagyták el a játéktermet.

Erlei báró és Bertovszky gróf voltak az utolsók.

— Igaz is! — fordult Erlei báró a grófhhoz.

— Mi terve van holnapra? Találkozhatnánk talán az ebédnél?

— Nagyon sajnálom, holnapra Corzenik herczeg hívott meg s nem utasíthattam vissza meghívását, — jegyezte meg, bucsuzni készülve.

A bárónak azonban nem volt kedve Bertovszkyt egykönnyen elereszteni; felkérte tehát, engedné meg, hogy még egy órácskát tölthessen kellemes, élvezetes társaságában; Bertovszky azonban nem részesítette a bárót ebben a szerencsében, s azon ürügy alatt, hogy fáradt és hazamenni akar elbucsuzott a neki kellemetlen kísérőtől; „viszontlátásra holnap este“! üdvözléssel — elváltak egymástól.

* * *

Éjfél rég elmúlt már, a mikor a főváros sok terének egyikén egy magános vándorló

lassan bandukolt; több izben megállt, mintha meggondolna valamit; mintha nem tudná, folytassa-e útját vagy forduljon vissza; most ismét megélt s félig megfordulva, úgy látszott, mintha vissza akarna térni. a merről jött; de mégse követte szándékát; önmagával küzdve folytatta ismét útját, mintha bűvös erő ösztönözné erre.

Tekintsük meg ezt a férfit, a kinek különös viselkedését az imént leirtuk, kissé közelebbről.

Magas, szikár termetű férfiú volt, kinek fekete körszakállal körülövezett arcát a fölyűrt kabátgallér és mélyen a homlokba nyomott kalap csaknem egészen eltakarták.

Senkise gyanította az éjjeli vándorban az előkelő Bertovszky grófot, a ki még röviddel ezelőtt kifogástalan eleganciával a legelőkelőbb társaságban forgolódott, — s mégis ő volt az!

Mi vezethette ily késő éjjel erre az elhagyatott térre, mely különben is lakásával épp ellenkező irányban volt? Mi szándéka lehetett, hogy minden pillanatban megállt, félénken körültekintett, mintha tartana attól, hogy valaki követi.

Hogy ezt megtudjuk, menjünk utána észrevétlenül és hallgassuk meg monológját.

— Tízezer korona járandóság! — morgogta magában tompán; miből fizessem meg holnap? Lehetetlenné teszem magamat, ha be nem váltom szavamat.

Hallgatott; néma gondolkodásban ingatag léptekkel folytatta útját.

(Folyt. köv.)

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos:
Weisz Ignác.

Vanszerencsém
an.é. közönség b.
tudomására hozni,
hogy a legújabb mintájú és
a legremekebb
kivitelű

Képes lapok

megérkeztek és
nálam kaphatók.

An.é. közönség
b. pártfogását
kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Weisz I.
könyv- és papirkereskedő.

Korom Józsefnek

a Ludasoldalon lévő 33 hold jó minőségű szántóföldje, épületekkel együtt, holdankint 700 koronáért; ugyszintén az Aranyosszék mellett 10 hold legelő, épületekkel együtt 2600 koronáért eladó. Közvetítők kizárva.

Szőlőlugast

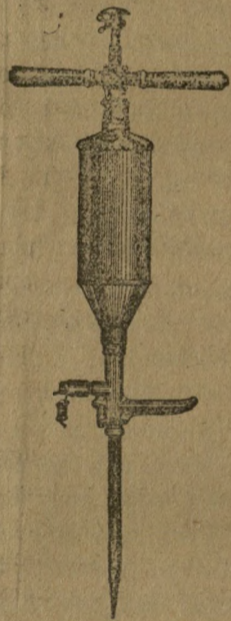
ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg nő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem, s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legkesekebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is foglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen es bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező-lapon tudatja.

Érmelléki első szőlőoltványtelep
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A szénkénégezési idényre!

Legpontosabban adagoló, legegyszerűb
szerkezetű és legtartósabb

SZÉNKÉNEGFECSKENDŐ

az

„EGYSZERÜSÉG“

Kosinszky Viktor igazgató
szabadalmazott szénkénégfecskendője

Kizárólagos gyártása és eladása:

SCHOTTOLA ERNŐ
czégnél

Budapesten, Andrassy-ut 2. szám.

A SZÉNKÉNEGFECSKENDŐK ELLENŐRZÉSÉRE
SZOLGÁLÓ MÉROHENGER UGYANITT KAPHATÓ.

Bő ismertető leírást és utmutatást a gyéritő eljáráshoz
ingyen és bérmentve küldöm meg.